אתגרי הנוער
ברשויות מקומיות

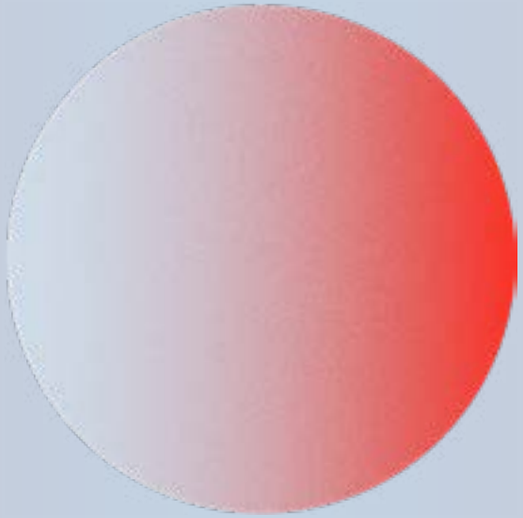

civix | המכלול לאתגרים לאומיים דחופים

אתגרי הנוער
ברשויות מקומיות

2025-2026

צוות המסלול לאתגרים דחופים:
אביב חיל, בילי רגב, גל דויטש, לירון משולם, נעמי סלייני, עמליה שם טוב, רועי ביגר.

מנהלת צוות נתונים CIVIX:
הדס לנציאנו

רשויות משתתפות: מועצה איזורית דרום השרון, חדרה, מועצה מקומית ירכא, ירושלים, מעלות-תרשיחא, קריית ביאליק, מועצה איזורית שער הנגב.

יולי 2025
אין להעתיק, לשכפל או להפיץ קטעים כלשהם מספר זה ללא רשות מפורשת מהמו"ל.

מרכז פרס | Peres Center | civix

תוכן עניינים

פתח דבר	01
חזון המסלול לאתגרים דחופים	03
צוותי המסלול לאתגרים דחופים 2025-2026	04
נוער ברצף משברים: תפקידן של הרשויות המקומיות	06
התנהגויות סיכוניות	09
השתתפות, שייכות ושותפות	27
מוטיבציה ואוריינטציה חיובית לעתיד	51
כלי להטמעת יוזמות	66
יצירת קשר	69

פתח דבר

הרשות המקומית היא הזירה שבה החיים עצמם מתרחשים. היא הראשונה לפגוש את צורכי התושבים והתושבות, והיא זו שמעצבת במידה רבה את איכות חיי היומיום שלהם. בכוחה לייצר שגרה מיטיבה, לחזק חוסן קהילתי, לקדם רווחה נפשית ולאפשר לתושבים לחיות חיים טובים יותר. דווקא בתקופות של אי־ודאות ומשברים מתמשכים, תפקידה של הרשות המקומית הופך למשמעותי מאי פעם.

מתוך תפיסה זו פועל ארגון CIVIX, במימון קרן בלומברג האמריקאית ובשיתוף מרכז פרס לשלום ולחדשנות, לקידום חדשנות במגזר הציבורי. הארגון מקים ומכשיר צוותי חדשנות ברשויות המקומיות בישראל, המורכבים מעובדי הרשות, ומלווה אותם בהתמודדות עם אתגרים מורכבים באמצעות פיתוח פתרונות חדשניים המבוססים על צורכי התושבים ועל עבודה משותפת עם בעלי העניין ברשות.

המסלול לאתגרים דחופים נולד מתוך ניסיון שנצבר בעבודה עם עשרות רשויות מקומיות ברחבי הארץ. מטרתו היא להתמודד עם אתגרים לאומיים באמצעות עבודה מקבילה במספר רשויות סביב אתגר משותף. מודל העבודה מאפשר למידה הדדית, שיתוף ידע, פיתוח משותף ושכפול של יוזמות, תוך התאמתן למציאות המקומית של כל רשות. מודל עבודה זה מאפשר לנו לייצר מענים מגוונים שיוכלו להתאים לרשויות שונות בישראל ובכך להרחיב את מעגלי ההשפעה מעבר לרשויות המשתתפות בתכנית.

המחזור השני של המסלול הוקדש לאתגרי בני ובנות הנוער, המתבגרים אל תוך מציאות של רצף משברים – ממגפת הקורונה, דרך המלחמה המתמשכת ועד לשינויים החברתיים והטכנולוגיים המעצבים מחדש את חיי היומיום שלהם. שבע הרשויות שנבחרו להשתתף במחזור זה הן: המועצה האזורית שער הנגב, ירושלים, המועצה האזורית דרום השרון, חדרה, קריית ביאליק, המועצה המקומית ירכא ומעלות־תרשיחא.

הספר שלפניכם מציג את פורטפוליו היוזמות שפיתחו שבעת צוותי החדשנות במהלך המסלול. היוזמות משקפות את האתגרים הייחודיים בכל רשות, אך גם את המשותף ביניהן: שאלות, דילמות והזדמנויות המעסיקות רשויות רבות בישראל. כל יוזמה היא תוצר של תהליך מתודולוגי מובנה, שבמסגרתו הוגדרו האתגרים, זוהו אזורי הזדמנות, ופותחו פתרונות יחד עם אנשי מקצוע, בעלי תפקידים ברשות ובני ובנות הנוער עצמם.

אנו מקווים שהפורטפוליו ישמש מקור ידע והשראה לכל מי שפועל לקידום רווחתם של בני ובנות הנוער בישראל. יתרה מכך, אנו מקווים שהיוזמות המתוארות בו יעודדו למידה, התאמה ויישום ברשויות נוספות, וירחיבו את מעגלי ההשפעה של העבודה שנעשתה במסגרת המסלול.

שיפור חיי התושבים במדינת ישראל דרך התמודדות עם אתגר לאומי דחוף המגוון של רשויות מקומיות.

רועי ביגר
מנהל התוכנית

בילי רגב
מובילת חדשנות

לירון משולם
מובילת חדשנות

עמליה שם טוב
מובילת חדשנות

נעמי סלייני
מובילת חדשנות

אביב חיל
רכזת הפקה ושותפויות

גל דויטש
מומחית נתונים

מעלות תרשיחא

הגברת ההשתתפות של בני ובנות נוער לפיתוח רשת תמיכה ותמונת עתיד

אמיר אבקסיס מנהל אגף נוער וצעירים
סיון שטינמיץ רכזת תחום טיפול נוער
ראנא אנדראוס ראש צוות עו"סים תרשיחא
דניאלה יחזקאל רכזת פרויקט תנופה

ירכא

עידוד התנהגות בריאה לחיזוק החוסן הרגשי והפיזי של בני ובנות הנוער

אפנאן מושלב סלמאן מתכננת פיתוח אסטרטגי - צוערת, עוזרת מנכ"ל
נאיפה מועדי מנהלת מחלקת נוער בסיכון
רנין סלאמה פרהוד סגנית מנהל מחלקת בלתי פורמלי

קריית ביאליק

חיזוק ויצירת עוגני משמעות עבור בני ובנות הנוער בעיר

אורטל חדד מנהלת מחלקת נוער
יהודית שמאילוב לבל רכזת נוער
שרון שר וייס מנהלת היחידה לקידום נוער
ירוס לוי ווסה קצינת ביקור סדיר
ירין אינטרשטיין מנהל הרשות לביטחון קהילתי

חדרה

הגברת השתתפות הנוער בפעילויות העיר תוך חיזוק תחושת שייכות, בטחון אישי ואטרקטיביות של המרחב העירוני בקרב תלמידי כיתות ח'-י'

מיטל שבת מנהלת מחלקת נוער
אולה פרץ מנהלת מחלקת צעירים
ליאת איציק מנהלת התוכנית הלאומית
שמעון כלפון סגן מנהל אגף חינוך
ניב רבי סגן מנהל אגף אתו"ס
חנה בריהון קסאהון עו"ס מנהלת מחלקת נוער, צעירים, התמכרויות, שיקום האסיר ודרי רחוב באגף רווחה

דרום השרון

הגברת האחריות החברתית בקרב בני ובנות הנוער במועצה

רעות שושן רבי ראש אגף נוער וצעירים
ימית איצקוביץ' מנהלת התנדבות רשותית בחינוך
ליאת ברק מנהלת תוכנית להב"ה
רונשיר קדוש מנהלת תחום הדרכה נוער וצעירים
מירה ברודה עו"ס משפחות ואלימות כלפי ילדים
שני שישו רכזת נוער

ירושלים

פיתוח חוסן דיגיטלי ותחושת מוגנות בזירות המפגש העכשוויות של הנוער

אלירן מזרחי מנהל חדשנות בחטיבה לקידום נוער וצעירים
טלי פלג מובילת חדשנות עירונית במינהל אסטרטגיה וחדשנות
אירית היימן פסיכולוגית שפ"ח
ירדן כהן מנהלת מרכז חדשנות ויזמות JML SPARK

שער הנגב

פיתוח מסוגלות ופרואקטיביות בקרב הנוער כמנוע ליצירת תמונת עתיד חיובית

הדס פטרנק ששי מנהלת ביטחון קהילתי ושותפה לפורום נוער בסיכון
מעין קוזניר רכזת להב"ה
איילה זמורה עו"ס נוער
ריקי כהן פסיכולוגית, ס.מנהלת שפ"ח
איתי אוחיון צוות אסטרטגיה
יעל וירוב מנהלת מחלקת פרט

נוער ברצף משברים:
תפקידן של הרשויות המקומיות

גיל ההתבגרות הוא תקופה משפיעה, שבה מתעצבים הזהות האישית והחברתית, תחושת המסוגלות, העצמאות והשייכות. עבור בני ובנות הנוער בישראל, תקופת חיים זו, מתרחשת על רקע רצף חסר תקדים של משברים: ממגפת הקורונה, דרך אירועי השבעה באוקטובר, ועד לערעור המציאות ביטחונית, המדינית והחברתית באופן מתמשך. מציאות זו, המאופיינת באי־ודאות, לחימה ממושכת ותחושת חירום מתמשכת, פגעה בשגרת החיים של רבים מבני הנוער, ערערה את תחושת הביטחון שלהם, ולעיתים גם את נוכחותן וזמינותן של דמויות משמעותיות, המהוות עבורם מקור ליציבות, להכוונה ולהתפתחות מיטיבה.

לצד זאת, בני ובנות הנוער חשופים באופן יומיומי לעומס רגשי הנובע מחשיפה מתמשכת לתכנים קשים ואלימים ברשתות החברתיות, לשיח מקטב ולזרם בלתי פוסק של מידע. שילובם של גורמים אלו עלול לפגוע בתחושת השייכות, ביכולת ההתמדה ובחוסן האישי, ולהוביל לעלייה בבדידות, בהתנהגויות סיכוניות, בהתמכרויות, בחשיפה לבריונות ברשת ובתסמינים של חרדה, דיכאון והפרעת דחק פוסט־טראומטית.

דווקא לנוכח מציאות זו, לרשויות המקומיות תפקיד מרכזי. הן פועלות במרחבי החיים היומיומיים של בני ובנות הנוער, מכירות את הקהילות שבהן הם גדלים, ומחזיקות ביכולת לחבר בין מערכות החינוך, הרווחה, התרבות, הקהילה והמרחב הציבורי. יכולת זו מאפשרת להן לפתח מענים חדשניים המותאמים לצרכים המקומיים, לחזק תחושת שייכות, משמעות ומסוגלות, ולהרחיב את מעגלי החוסן האישיים והקהילתיים.

במסגרת המסלול לאתגרים דחופים אנו רואים בבני ובנות הנוער לא רק אוכלוסייה הזקוקה למענה, אלא גם שותפים פעילים ביצירתו. אנו מאמינים כי הרשויות המקומיות הן הקרקע המתאימה ביותר להצמחת יוזמות חדשניות, וכי השקעה בבני ובנות הנוער היא השקעה בחוסנה החברתי של ישראל.

היוזמות המוצגות בחוברת מאורגנות בשלושה אשכולות תמטיים, המשקפים את מוקדי הפעולה המרכזיים שבהם בחרו הרשויות להתמקד במסגרת המסלול:

1. התמודדות עם התנהגויות סיכוניות.
2. חיזוק המעורבות, השייכות והשותפות של בני ובנות הנוער.
3. פיתוח מוטיבציה ואוריינטציה חיובית לעתיד.

בכל אשכול תמטי מוצגות היוזמות שפיתחו הרשויות, לצד אזורי ההזדמנות והתובנות שעליהם הן נשענות.

01 התנהגויות סיכוניות בקרב בני ובנות נוער

התנהגויות סיכוניות הן דפוסי התנהגות העלולים לפגוע בבריאות הפיזית והנפשית, בביטחון האישי, בתפקוד ובהתפתחות של בני ובנות הנוער. לעיתים הן מהוות ניסיון להתמודד עם מצוקה רגשית, בדידות או תחושת חוסר שייכות, אך עלולות להוביל לפגיעה מתמשכת ברווחה האישית. התנהגויות אלו כוללות, בין היתר, שימוש בחומרים ממכרים, אלימות, התנהגות מינית מסוכנת ודפוסי שימוש מזיקים במרחב הדיגיטלי.

הממצאים שעלו במסגרת המחקר שביצענו במסלול מצביעים על אתגר מורכב ורב־ממדי. בני ובנות הנוער דיווחו על רמות גבוהות של שימוש ברשתות החברתיות ועל חשיפה להתנהגויות סיכוניות, לצד שיעורים גבוהים של חוסן עצמי נמוך ורגשות שליליים. עוד עלה כי נערות מדווחות באופן עקבי על פגיעות גבוהה יותר במרבית המדדים שנבחנו. נתונים אלו ממחישים כי התמודדות עם התנהגויות סיכוניות מחייבת הסתכלות רחבה, המתייחסת גם לסביבה המשפחתית, למרחב הדיגיטלי ולרווחה הרגשית של בני ובנות הנוער.

ממצאי המחקר חידדו את הצורך במענים נגישים, פרואקטיביים ומותאמים לאורח חייהם של בני ובנות הנוער, לצד חיזוק המעגלים המשמעותיים הסובבים אותם. בפרט, עלה הצורך להעניק להורים כלים שיסייעו להם לזהות מצבי סיכון, לנהל שיח מיטיב עם ילדיהם ולשמש עבורם מקור לתמיכה ולהכוונה.

מתוך מגוון אזורי ההזדמנות שזוהו במסגרת האתגר, פרק זה מתמקד בשלושה אזורים שבהם זיהינו פוטנציאל משמעותי ליצירת שינוי:

- חיזוק הקשר בין הורים למתבגרים
- פיתוח חוסן דיגיטלי
- הרחבת המענים הרגשיים.

מחקרים וסקרים ברשויות

איך נראת הבעיה?

נתונים מתוך הסקרים שנעשו בשבעת הרשויות ומניתוחי נתונים רשותיים:

1. בנות חוות יותר רגשות שליליים ומעידות על מדדים חיוביים נמוכים מבנים:

המשיבים בכלל הרשויות נשאלו לגבי מידת חוסן, תמיכה רגשית וכמו כן באיזו מידה חשו מגוון רגשות בחודש האחרון.

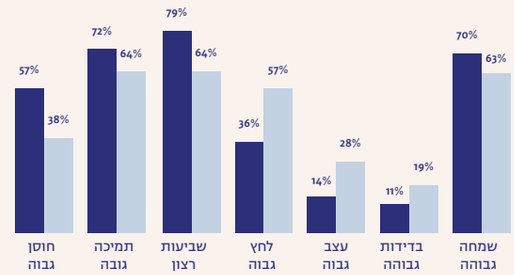

המשיבות מדווחות בעקביות על מידה גבוהה של קושי ברוב מדדי הרווחה הרגשית, בהשוואה למשיבים. שלושת הפערים הגדולים ביותר: לחץ, חוסן, ושימוש ברשתות חברתיות.

2. עליה בשימוש בחומרים עם הגיל ושימוש ברשתות גבוה יותר אצל בנות:

שימוש בחומרים בתיכון (16%) גבוה כמעט פי שניים מבחטיבת הביניים (8.8%).

3. שימוש ברשתות החברתיות גבוה יותר אצל בנות:

33% שימוש כבד ברשתות החברתיות (6 שעות ויותר ביום); בקרב המשיבות: 41%.

4. חוסן אישי נמוך לצד קושי בהתמודדות עם רגשות לא נעימים:

המשיבים בכל הרשויות נשאלו על היכולת להתמודד עם מצבי חיים, שינויים ורגשות לא נעימים.

47% מהמשיבים מדווחים על חוסן אישי גבוה.

40% מתקשים להתמודד עם רגשות לא נעימים.

5. בני נוער מתקשים לשתף בצורך רגשי למרות מפגשים תדירים עם המשפחה:

המשיבים באחת הרשויות נשאלו על תדירות מפגשים משפחתיים ועל היכולת לבקש עזרה בעת הצורך

90% מבני הנוער מדווחים שהם אוכלים ארוחות משפחתיות בבית מספר פעמים בשבוע.

41% מבני הנוער לא יודעים או לא מצליחים לפנות לעזרה.

איך הבעיה נחוות בשטח?

ציטוטים מתוך מחקרי השטח ברשויות:

"התלמידים תמיד נמצאים שלושה - ארבעה צעדים לפנינו. המידע שאנחנו מקבלים מגיע בדרך כלל רק אחרי שמשהו כבר קרה."
איש חינוך, ירושלים

"יש לי חברים שמכורים לכל מיני דברים ומשתפים במצוקות. אני רוצה כלים לעזור להם ולא יודע איך."
נער, ירושלים

”אני מעורבת מאוד, יודעת לאן הבת הולכת ואצל איזו חברה היא מבקרת. הכל בפיקוח.”
אמא לנערה, ירכא

"כשאני נתקלת בקושי אני פונה לחבר, כי בעיות של בני נוער בגילי פחות נוח לשתף עם ההורים."
נערה, ירושלים

תובנות ממחקרי הרשויות

מספר תובנות מתוך מחקרי השטח ברשויות:

קיים פער תפיסתי עמוק בין האופן שבו ההורים רואים את הרשת כמקום של בזבוז זמן או סכנה, לבין האופן שבו הנוער חווה אותה, כמקום של למידה, התפרקות רגשית, בניית כוח או שייכות חברתית.

תפיסת הסכנה ברשת היא אישית ומשתנה בין בני נוער. זהותם, הרקע שלהם וחוויותיהם מעצבים את מה שנתפס בעיניהם כמסוכן ואת האופן שבו נעצב את דרכי ההגנה.

ההורים לא פונים לעזרה מפאת הסטיגמה, החשש לשם המשפחה, וחוסר אמון במערכת.

להורים חשוב להוביל את הילדים שלהם למציינות, לפעילות חברתית ולהיות שותפים לחיים של הילדים שלהם אבל מרביתם מרגישים שהם לא יודעים כיצד ושחסרים להם כלים הוריים לתקשורת עם ילדיהם.

בני נוער פונים בעת מצוקה ברשת בעיקר לחבריהם, אך הם מתקשים להתמודד ולסייע בשל מחסור בידע ובכלים.

ירכא

שיחות שולחן

ערכת "שיחת שולחן" היא ערכת קלפים המעודדת שיח משפחתי סביב שולחן האוכל, במטרה לחזק תקשורת פתוחה, הקשבה והיכרות מחודשת בין הורים לבני ובנות נוער. הערכה כוללת שלוש קטגוריות של קלפים- עבר, הווה ועתיד ובהן שאלות אישיות, זיכרונות, חלומות, הומור ונושאים מחיי היום־יום, באופן המאפשר שיחה טבעית, נעימה ובלתי שיפוטית.

בנוסף, הערכה מנגישה להורים מידע על השירותים והמענים שמציעה המועצה בתחומי הרווחה, החינוך, החינוך הבלתי פורמלי, קידום מעמד האישה והשירות הפסיכולוגי החינוכי, ומעודדת פנייה אליהם בעת הצורך.
במחקר שערך צוות החדשנות עלה כי מרבית בני ובנות הנוער בירכא אוכלים ארוחה משפחתית בבית מדי יום. ההורים תופסים את הבית כמקום הבטוח ביותר עבור ילדיהם ומעדיפים שישהו בו ככל האפשר. לצד זאת, המחקר הצביע על צורך בכלים שיסייעו ביצירת תקשורת פתוחה, מכבדת ומיטיבה בתוך המשפחה. מתוך תובנה זו נולדה היוזמה, המבקשת להפוך את זמן הארוחה המשפחתית להזדמנות למפגש, להקשבה ולחיזוק הקשר בין הורים לילדיהם.

* הערכות מחולקות להורים באמצעות יועצות בתי הספר.

מפעילי היוזמה: צוות החדשנות
שותפים: המחלקה לקידום מעמד האישה, שפ"י,
אגף החינוך, המחלקה לחינוך בלתי פורמלי
קהל יעד: משפחות של תלמידים העולים לכיתה ז'-יב'

הורים - נוער

ירכא

מקום לדבר

מרחב קבוצתי בטוח לבני ובנות נוער, המאפשר שיתוף, שיח ופריקה רגשית באווירה לא פורמלית ומכילה. המפגשים מתקיימים בקבוצות קטנות ובהנחיה מקצועית ורגישה, במטרה ליצור תחושת אמון, שייכות והקשבה ללא ביקורת או שיפוטיות. הסדנאות מתקיימות בקבוצות מעורבות, בהתאם לשכבות הגיל, ובמרחבים השונים במועצה שאליהם בני ובנות הנוער מגיעים באופן טבעי. היוזמה מעניקה מקום לקשיים, לפחדים ולחוויות היומיומיות של בני הנוער, ומחזקת את החוסן הרגשי ואת תחושת התמיכה החברתית.

במחקר שערך צוות החדשנות עלה כי בני ובנות הנוער מבקשים שישמעו אותם – יש להם מה לומר, והם זקוקים למרחב בטוח שיאפשר להם לבטא את עצמם. היוזמה נותנת מענה לצורך זה, על רקע רצף המשברים שחוו בשנים האחרונות, באמצעות יצירת מקום לשיתוף, להשמעת קול ולקבלת הכרה בהתמודדויות, בדעות ובמחשבות שלהם. לצד זאת, היא מאפשרת לבני ובנות הנוער להביע את תפיסותיהם לגבי האופן שבו המועצה והמערכות השונות המשפיעות על חייהם יכולות לתת מענה טוב יותר לצורכיהם.

מפעילי היוזמה: מחלקת החינוך ילדים ונוער בסיכון
שותפים: מחלקת החינוך הבלתי פורמלי
קהל יעד: תלמידי כיתות ז'-י'

מענים רגשיים

ירושלים

טרנדולוגיה

קהילת ווטסאפ להורים, צוותי חינוך ועובדי נוער בחינוך הבלתי פורמלי, המסייעת להכיר ולהבין את עולמם הדיגיטלי של בני ובנות הנוער. הקהילה מספקת אחת לשבוע עדכונים, כלים ותובנות– ממושגים, תופעות וטרנדים ברשת, דרך מידע על סיכונים ואתגרים, ועד הצעות לשיח עם הנוער והנגשת מענים רלוונטיים.

הקהילה תשמש גם כמרחב לשיח קהילתי, באמצעות הצפת דילמות שבועיות ודיונים סביב סוגיות מהעולם הדיגיטלי של הנוער.

היוזמה נולדה מתוך ההבנה שקיים פער בין־דורי משמעותי באופן שבו מבוגרים ובני נוער תופסים את העולם הדיגיטלי. רבים מהמבוגרים מעידים כי הם נמצאים בפיגור מתמיד אחר הקצב הדיגיטלי של הנוער, ולכן פוגשים אותו בעיקר ברגעי משבר ומתוך תחושת דאגה.

הקהילה מבקשת לצמצם את הפער הזה באמצעות ידע נגיש, עדכני ופרקטי, שיסייע למבוגרים להבין טוב יותר את עולמם הדיגיטלי של בני ובנות הנוער, לנהל עמם שיח פתוח ולפעול מתוך הבנה, סקרנות וביטחון ולא רק מתוך חשש.

מפעילי היוזמה: יחידת ההורות, ביטחון קהילתי
שותפים: קידום נוער ושפ"ח
קהל יעד: הורים, צוותי חינוך ועובדי נוער בחינוך הבלתי פורמלי

חוסן דיגיטלי

ירושלים

CONNECTORS
שומרי הסף הדיגיטליים

מחויבות אישית יוקרתית שמכשירה דור צעיר של מובילי השפעה ואחריות במרחב הדיגיטלי. המשתתפים יעברו הכשרה הכוללת היכרות עם טרנדים ותהליכים ברשת, לצד רכישת כלים לזיהוי מצוקה ומתן עזרה ראשונה רגשית לבני נוער. לאחר שלב ההכשרה ישתלבו בשני מסלולי פעילות: מסלול יוצרי תוכן ברשת ומסלול מענה במוקד "מענה ברשת".

היוזמה נולדה מתוך ההבנה שבני ובנות נוער הם קו התמיכה הראשון של חבריהם במרחב הדיגיטלי. כאשר מתעוררת מצוקה, הם פונים בראש ובראשונה זה לזו, אך לרוב עושים זאת ללא הכלים או הידע הנדרשים כדי להתמודד עם מצבי סיכון מורכבים.

היוזמה מבקשת להפוך את הנכונות הטבעית של הנוער לעזור לחבריהם, ליכולת ממשית ובכך לייצר רשת תמיכה שפועלת מתוך העולם הדיגיטלי עצמו ובשפה שבני הנוער מרגישים בה בנוח ונותנים בה אמון.

* יוקצו מקומות בתוכנית לנוער שאותר כנפגע רשת.

מפעילי היוזמה: מעורבות חברתית וקידום נוער
שותפים: שפ"ח
קהל יעד: תלמידי כיתות י'-יב'

חוסן דיגיטלי

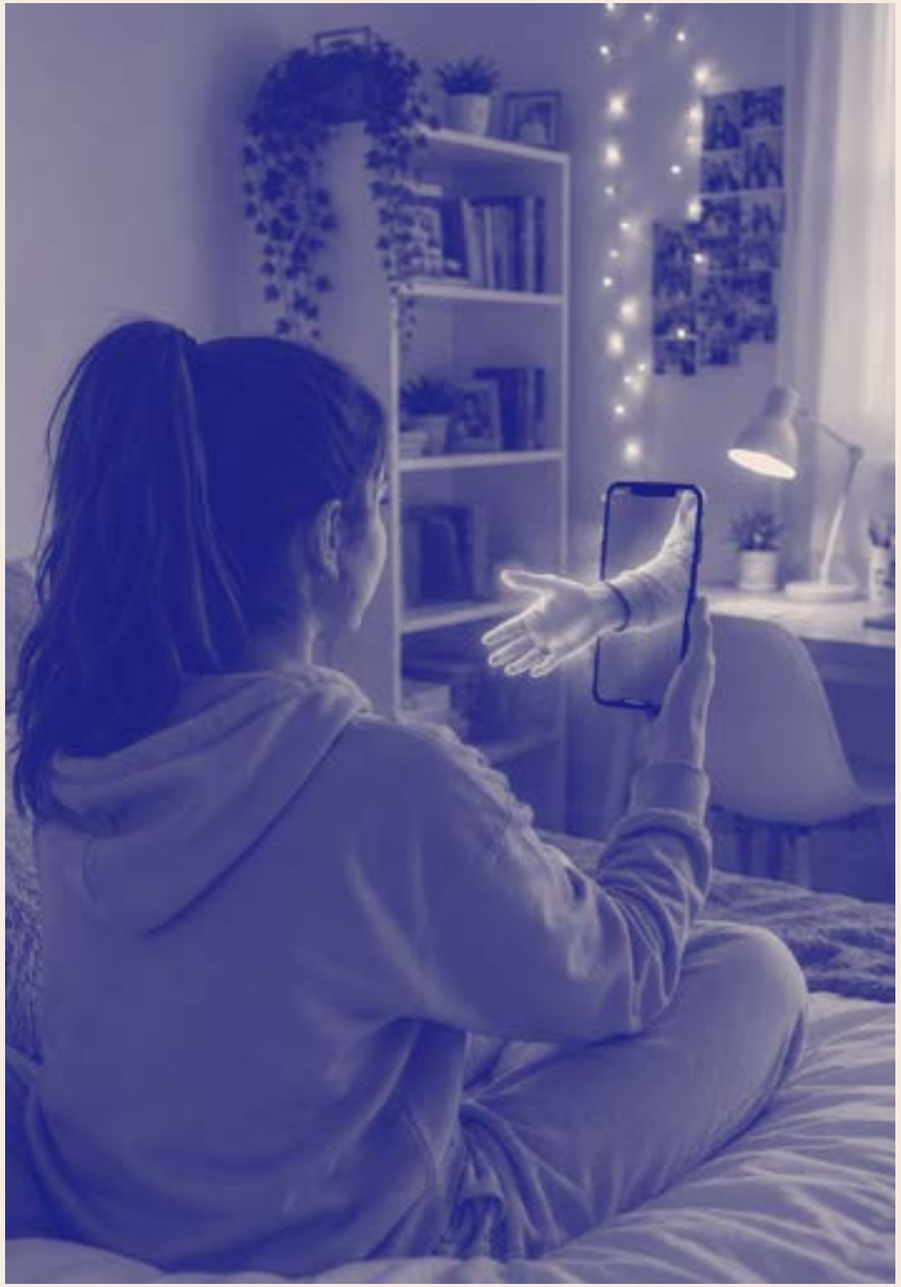

יוזמות נוספות כמענה לתופעה של התנהגויות סיכוניות

ירושלים

מתחברים

הכשרה יישומית לצוותי חינוך פורמליים ובלתי פורמליים להתמודדות עם אתגרי הנוער בעולם הדיגיטלי. המשתתפים מקבלים כלים לזיהוי מצוקות, לניהול שיח משמעותי ולהפניה למענים מתאימים. בנוסף, הם מצטרפים לקהילת ידע מקצועית המלווה אותם לאורך השנה.

חוסן דיגיטלי | תלמידי כיתות ז'-יב' והורים

ירושלים

החינוך הדיגיטלי

מסלול לימודי רציף המקנה לתלמידים כישורי חיים בעולם הדיגיטלי כבר מבית ספר יסודי. הלמידה משלבת משחקים, סימולציות ופרויקטים מעשיים בהובלת בני נוער. היוזמה מפתחת אחריות, חשיבה ביקורתית וחוסן דיגיטלי לאורך שנות הלימוד.

חוסן דיגיטלי | תלמידי כיתות ז'-יב' והורים

מעלות תרשיחא

אמנת רשת עירונית

מהלך עירוני משותף לבני נוער, הורים וצוותי חינוך לגיבוש כללי התנהלות מכבדים ברשת. האמנה מייצרת שפה עירונית אחידה של אחריות, כבוד ומודעות להשפעת השיח הדיגיטלי. היא מחזקת שותפות קהילתית ומעודדת תרבות רשת בטוחה וחיובית.

חוסן דיגיטלי | בני ובנות נוער והוריהם

דרום השרון

רווחה ונוער

מנגנון עבודה משותף בין אגפי הנוער, הרווחה והחינוך לזיהוי מוקדם ומתן מענה לבני נוער במצבי סיכון. היוזמה יוצרת רצף מקצועי באמצעות ועדת היגוי, שגרות עבודה וליווי בין כלל הגורמים. שיתוף הפעולה מאפשר תגובה מהירה, מניעה ותמיכה מתמשכת בבני הנוער.

מענים רגשיים | עובדי הרשות העוסקים בנוער

ירכא

שגרירי נוער

בני ובנות נוער מובילים מאתרים ומחברים בני גילם שאינם משתתפים בפעילות חברתית או קהילתית. באמצעות הכשרה קצרה הם רוכשים כלים להובלה, הכלה וזיהוי מצבי בדידות. היוזמה מחזקת את תחושת השייכות ומעודדת מנהיגות נוער והשפעה חברתית.

מענים רגשיים | תלמידי כיתות ז'-יב'

שער הנגב

אימפקט

קבוצת בני נוער המשמשת עוגן חברתי ורגשי עבור תלמידים בקהילה ובבית הספר. המשתתפים לומדים להקשיב, לזהות מצוקות ולהפנות בעת הצורך למבוגר משמעותי. היוזמה מטפחת ערבות הדדית, אכפתיות ומעורבות חברתית בקרב בני הנוער.

מענים רגשיים | תלמידי כיתות ח'-יא'

יוזמות נוספות כמענה לתופעה של התנהגויות סיכוניות

ירושלים

נקודת חיבורת

קבוצת תמיכה והעצמה מתמשכת עבור נפגעי רשת. הקבוצה תשמש ככתובת עירונית מקצועית, בטוחה ומכילה עבור בני נוער המתמודדים עם פגיעות ברשת, ותונחה על ידי גורם טיפולי עירוני מוסמך. איתור המשתתפים יתבצע בשיתוף פעולה עם ועדות מקצועיות, יועצות ופסיכולוגיות בתי הספר.

מענים רגשיים | תלמידי כיתות ז'-י"ב'

מעלות תרשיחא

בלי פילטר

פודקאסט עירוני בהובלת בני נוער היוצר שיח פתוח בין הורים לבני נוער על אתגרי גיל ההתבגרות והעולם הדיגיטלי. תהליך ההפקה מחזק כישורי ביטוי, חשיבה ביקורתית ושיתוף פעולה בקרב המשתתפים. היוזמה מעודדת שפה עירונית פתוחה ותומכת סביב אתגרי הרשת והקשר המשפחתי.

הורים - נוער | תלמידי כיתות ז'-י"ב' והורים

ירכא

יוצרים יחד

סדרת סדנאות משותפות להורים ולבני נוער, שבהן הקשר נבנה דרך עשייה וחוויה משותפת. הפעילות מחזקת תקשורת, אמון ותחושת שייכות בתוך המשפחה והקהילה. במקום שיח ישיר שעלול לעורר התנגדות, נוצרת קרבה באמצעות יצירה משותפת.

הורים - נוער | בני ובנות נוער והוריהם

ירושלים

החינוך הדיגיטלי

פלטפורמת AI עירונית שתספק להורים ולבני נוער מידע, ייעוץ וכלים להתמודדות עם סוגיות בעולם הדיגיטלי. המערכת תסייע בזיהוי מצבי סיכון ותפנה בעת הצורך לגורמי טיפול אנושיים. היוזמה מנגישה תמיכה זמינה ומחזקת התנהלות דיגיטלית בטוחה ובריאה.

חוסן דיגיטלי | הורים לבני ובנות נוער

דרום השרון

הורים על זה

קהילת וואטסאפ ואינסטגרם סגורה להורים המספקת מידע וכלים בתקופות המעבר של ילדיהם. התכנים עוסקים במגמות ברשת, מוגנות דיגיטלית, סימני אזהרה ומענים עירוניים זמינים. היוזמה מאפשרת להורים להישאר מעודכנים ולפעול מתוך ידע וביטחון.

חוסן דיגיטלי | הורים לבני ובנות נוער

ירושלים

גוללים לטוב

קמפיין עירוני המשלב פעילות ברשת ובמרחב הציבורי לחיזוק החוסן הדיגיטלי של הקהילה. בני נוער, משפיענים ותושבים שותפים ביצירת תכנים המעודדים מודעות והתנהלות בטוחה. היוזמה מנגישה מידע, מחזקת שיח חיובי ומקדמת מעורבות קהילתית.

חוסן דיגיטלי | כלל תושבי העיר

יוזמות נוספות כמענה לתופעה של התנהגויות סיכוניות

ירושלים

מעגלים דיגיטלים

תכנית הכשרה לאנשי חינוך ועובדי נוער לניהול קהילות דיגיטליות בטוחות ומקדמות. המשתתפים רוכשים כלים מקצועיים לעבודה עם בני ובנות נוער במרחב המקוון ולפיתוח מענים חינוכיים חדשניים. בוגרי התכנית הופכים למובילים בתחום בבתי הספר ובקהילה

חוסן דיגיטלי | צוותי חינוך פורמלי ובלתי פורמלים

דרום השרון

Story Time

קבוצת וואטספ להורים של בני נוער, בה יפורסמו מידע וכלים להתמודד ולהכיר חיי הרשת של ילדיהם. המידע ינוע בין טרנדים מסוכנים ברשת ומחוצה לה, מגמות חיוביות ושליליות של בני נוער, כלים להתמודדות ומקורות תמיכה.

הורים - נוער | הורים לבני ובנות נוער

02 השתתפות, שייכות ושותפות

מעורבות, שייכות ושותפות אינן רק תוצאה של קהילה חזקה, הן גם תנאי ליצירתה. עבור בני ובנות נוער, האפשרות להשתתף, להשפיע ולהרגיש חלק מהמרחב שבו הם חיים היא מרכיב מרכזי בהתפתחות אישית, בבניית חוסן ובטיפוח תחושת אחריות כלפי הקהילה. בעוד שמעורבות מתייחסת להשתתפות פעילה בחיי הקהילה, שייכות עוסקת בתחושת החיבור והמשמעות, ושותפות מבטאת את היכולת להשפיע, לקחת חלק בתהליכי קבלת החלטות ולשאת באחריות משותפת לתוצאותיהן.

ממצאי המחקר שביצענו במסגרת המסלול מצביעים על ירידה בהשתתפות של בני ובנות הנוער בפעילויות חוץ־בית ספריות, ועל קשר בין היעדר מעורבות לבין רמות גבוהות יותר של רגשות שליליים. לצד זאת, עלה פער משמעותי בין שביעות הרצון מהמשפחה לבין תחושת החיבור למסגרות הקהילתיות, וכן צורך גובר של בני ובנות הנוער במרחבים שבהם ירגישו בטוחים, רצויים ובעלי יכולת להשפיע על סביבת חייהם.

ממצאי המחקר חידדו את הצורך ביצירת מענים המחזקים את תחושת השייכות באמצעות השתתפות משמעותית ולא רק נוכחות. בני ובנות הנוער ביקשו מרחבים המותאמים להם, מידע נגיש על הזדמנויות העומדות לרשותם, ותכנים רלוונטיים המאפשרים להם לקחת חלק פעיל בעיצוב חיי הקהילה. מתוך מגוון אזורי ההזדמנות שזוהו במסגרת האתגר.

פרק זה מתמקד בארבעה אזורים שבהם זיהינו פוטנציאל משמעותי ליצירת שינוי:

- חיזוק תחושת הביטחון במרחב
- יצירת מרחבים ייעודיים לבני ובנות הנוער
- פיתוח תכנים רלוונטיים
- חיזוק ההובלה והשותפות של בני ובנות הנוער

מחקרים וסקרים ברשויות

איך נראת הבעיה?

נתונים מתוך הסקרים שנעשו בשבעת הרשויות ומניתוחי נתונים רשותיים:

1. עם הגיל אחוזי ההשתתפות יורדים

המשיבים מכלל הרשויות נשאלו לגבי תדירות ההשתתפות בפעילויות לאחר מסגרות החינוך הפורמליות

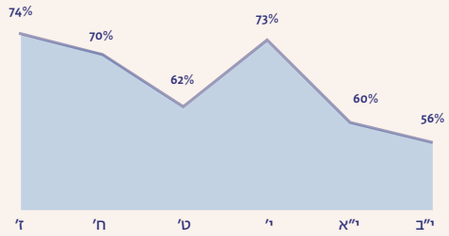

השתתפות בפעילות בלתי פורמליות לפי כיתה:

אחוזי ההשתתפות יורדים עם שנות הלימוד.

* בכיתה י' התלמידים מחויבים לפעילות של "מעורבות אישית".

2. שביעות רצון נמוכה מבית הספר ביחס לתחומים אחרים

המשיבים בכלל הרשויות נשאלו לגבי שביעות הרצון מבית הספר ומתחומים אחרים

פער גדול בין שביעות הרצון מהמשפחה (91%) לבית הספר (53%), הפער הרחב ביותר בין כל התחומים.

3. נוער שאינו משתתף בפעילויות מדווח על רגשות שליליים

המשיבי באחת הרשויות נשאלו על תדירות ההשתתפות בפעילויות פנאי אחרי בית הספר ובאיזו מידה חשו מגוון רגשות בחודש האחרון.

62% מבני הנוער שאינם משתתפים הצביעו על רגשות שליליים.

איך הבעיה נחוות בשטח?

ציטוטים מתוך מחקרי השטח ברשויות:

הייתי דואגת למסגרות מחוץ לבית ספר, כי כרגע הנוער החילוני והמסורתי לא מוצא את המקום שלו.
נערה, מעלות - תרשיחא

"אני מפחדת לצאת ולהסתובב כי המקומות נסגרים מוקדם וחשוך"
נערה, חדרה

"הייתי רוצה להשפיע יותר על הפעילויות וגם על איך הקיבוץ יראה"
נער, שער הנגב

"אנחנו יכולים להביא את הראייה של השטח כי אנחנו חווים אותו ומסתובבים בקיבוץ. המבוגרים לא שם כמונו"
נערה, שער הנגב

תובנות ממחקרי הרשויות

מספר תובנות מתוך מחקרי השטח ברשויות:

בני ובנות הנוער מרגישים שחסרים להם בעיר מענים, שירותים והזדמנויות הרלוונטיים לצרכים שלהם.

נערות חוות היעדר בטחון אישי, תחושת סכנה במרחב הציבורי ונמנעות מפעילות ומפגשים. העיר בלילה נתפסת בעיניהן כמפחידה.

בני ובנות הנוער זקוקים למרחבים שמאפשרים מפגש חברתי ללא מחויבות או צורך למלא תפקיד , מקומות שבהם אפשר פשוט להיות ולהרגיש בנוח.

הורים ומורים הם שער הכניסה המרכזי של בני ובנות הנוער לפעילויות, יש להם השפעה משמעותית על מידת ההשתתפות בהן.

תנועת הנוער היא מוקד מרכזי לשייכות, אך כשהיא המסגרת החברתית היחידה ההשתתפות בה נובעת לעיתים מחשש להישאר בחוץ יותר מאשר מבחירה או עניין אותנטי.

לאחר כמה שנים של משברים, בני ובנות הנוער מרגישים שהתבגרו במהירות ומצפים שמבוגרים ידברו איתם בגובה העיניים ויתייחסו אליהם כאל שותפים.

חדרה

קליק לעיר

יוזמה להטמעת רכיב חדש במערכת הרישום העירונית לכיתה ז', במטרה להגדיל את השתתפותם של בני ובנות הנוער במסגרות החינוך הבלתי פורמלי. במהלך ההרשמה נחשפים ההורים והתלמידים למגוון המסגרות והפעילויות החברתיות הקיימות בעיר.

היוזמה פועלת באמצעות מנגנון דו-שלבי: תחילה היא מנגישה מידע על מגוון המסגרות והפעילויות העירוניות ומגבירה את המודעות אליהן. לאחר מכן נאסף מידע מההורים על תחומי העניין והעדפותיהם של ילדיהם, המאפשר פנייה ממוקדת והזמנה אישית להצטרפות למסגרות המתאימות להם.

במקביל, היוזמה רותמת את אגף החינוך ואת מחנכי כיתות ו' לקידום חשיבות ההשתתפות בפעילויות אחר הצהריים ולחיזוק ההיכרות של המשפחות עם ההזדמנויות העומדות לרשותן. בכך היא מקדמת תפיסה של רציפות חינוכית ומחזקת את שיתוף הפעולה בין אגף החינוך, המחלקה לחינוך בלתי פורמלי ומחלקת הנוער בעיר.

היוזמה נשענת על אחת התובנות המרכזיות שעלו במחקר, שלפיה בני ובנות הנוער נחשפים לפעילויות ולהזדמנויות בעיקר באמצעות ערוצים אישיים ודמויות משמעותיות בחייהם- הורים, מוריך, מדריכי נוער ומאמני ספורט ופחות באמצעות פרסומים עירוניים כלליים. באמצעות שילוב החשיפה בתהליך ההרשמה לכיתה ז', מנצלת היוזמה נקודת מגע משמעותית עם כל משפחה, והופכת אותה להזדמנות לעידוד השתתפות ומעורבות כבר בתחילת המעבר לחטיבת הביניים.

מפעילי היוזמה: מחלקת נוער
שותפים: אגף חינוך
קהל יעד: תלמידים העולים לכיתה ז' והוריהם

תכנים רלוונטים

קריית ביאליק

נוער על הבר

סדרת ערבי תוכן לבני ובנות הנוער, המתקיימת במרחבים בלתי פורמליים בעיר במתכונת בילוי ומציעה מפגש סביב נושאים שמעניינים באמת את בני הנוער. כל ערב נבנה סביב נושא אחר ויכול לכלול הרצאה, סטנדאפ, סדנה, פאנל או שיחה פתוחה עם אנשים שמביאים ניסיון אישי, סיפור מעורר השראה או זווית ייחודית על החיים, הקריירה, היצירה, היזמות, התרבות, הרשתות החברתיות, השירות הצבאי, בריאות הנפש ועוד. התוכן אינו נקבע על ידי הרשות, אלא יחד עם בני הנוער: בתחילת כל שנה יגבשו בני הנוער מאגר של נושאים, מרצים ואורחים שהיו רוצים לפגוש, ולאחר מכן יתקיים סקר עירוני פתוח שיאפשר להם לבחור את התכנים שיונגשו במהלך השנה.

היוזמה נותנת מענה ישיר לממצאי המחקר הרשותי, שהצביע על הצורך של בני הנוער בתכנים שיותר רלוונטים לעולם ועל הרצון להיות שותפים בקבלת ההחלטות ובהשפעה על המציאות העירונית ועל סוג הפעילויות המוצעות להם. מעבר לכך, היוזמה נותנת מענה גם לאזור ההזדמנות של בניית תמונת עתיד מגוונת. באמצעות מפגש עם אנשים מתחומי עשייה שונים, סיפורי חיים לא שגרתיים, יזמים, יוצרים, אנשי מקצוע ודמויות מעוררות השראה.

מפעילי היוזמה: מחלקת נוער וקידום נוער
שותפים: אגף פנאי ואיגום משאבים והקריון (שותף עסקי)
קהל יעד: בני ובנות נוער הלומדים בכיתות ז'-י'

תכנים רלוונטים

קריית ביאליק

מוקד "ערה?"

מוקד טלפוני עירוני הפועל בשעות הערב והלילה ומציע לנערות כתובת זמינה, אנושית ברגעים שבהם הן זקוקות לתמיכה. המוקד מיועד לנערות החוות תחושת חוסר ביטחון, מצוקה רגשית, התלבטות או צורך פשוט במישהי שתהיה איתן על הקו ותעניק אוזן קשבת עד שיגיעו בבטחה ליעדן או ימצאו את המענה המתאים. המענה יינתן על ידי נשים תושבות קריית ביאליק, שיעברו הכשרה מקצועית ע"י הדספייס, השפ"ח וגורמי רווחה ורשות נוספים. במידת הצורך, המתנדבות יוכלו לבצע חיבור מהיר לגורמי מקצוע או חירום בהתאם לפרוטוקול מסודר.

היוזמה נשענת על ממצאי המחקר הרשותי, שהצביעו על כך שנערות מדווחות על רמות גבוהות יותר של רגשות שליליים, בדידות ומצוקה רגשית בהשוואה לבנים. לצד זאת, מחקרים רבים בארץ ובעולם מצביעים על כך שנערות חוות במרחב הציבורי תחושת חוסר ביטחון גבוהה יותר, במיוחד בשעות הערב והלילה. המוקד מהווה שכבת תמיכה קהילתית נגישה, המאפשרת לנערות לדעת שיש מישהי זמינה עבורן בדיוק ברגע שבו הן זקוקות לכך.

מפעילי היוזמה: בטחון קהילתי
שותפים: האגף לגיוס משאבים, המוקד העירוני, הדספייס, הנהגת הורים מוסדית ומתנדבות (נשות העיר)
קהל יעד: נערות בכיתות ז'-יב'

תחושת ביטחון במרחב

חדרה

ספורט לילה

פתיחת מתקני הספורט העירוניים בשעות הערב המאוחרות, לצד פעילות מותאמת לבני ובנות נוער בהובלת רכזי ספורט ומדריכי נוער. היוזמה מציעה אלטרנטיבה חיובית לבילוי בשעות הפנאי ומקדמת תחושת שייכות קהילתית, ביטחון במרחב הציבורי, אורח חיים בריא ואטרקטיביות של המרחב העירוני. בכל מוקד שכונתי יפעלו רכזי ספורט שיובילו את הפעילויות, לצד מדריכי נוער שישמשו כמנהלי האירוע וייצרו אווירה מזמינה ומחברת. כל פעילות תשלב בין תוכן ספורטיבי לבין חוויית שהייה איכותית במרחב באמצעות מוזיקה, עיצוב המקום ואווירה נעימה המעודדת מפגש חברתי.

היוזמה מחברת באופן מובנה בין אגף הספורט, המחלקה לחינוך בלתי פורמלי, השיטור העירוני, אגף הדוברות, מחלקת הרווחה ואגף החינוך, ויוצרת שיתוף פעולה בין כלל הגורמים הפועלים למען בני ובנות הנוער בעיר.

הפעלת הפרוטוטייפ חידדה תובנה משמעותית: הספורט הוא מנוע השתתפות אך לא בהכרח הסיבה המרכזית להגעה. הבחירה בפעילות ספורטיבית, המחוברת לענפי הספורט הפעילים בעיר, הוכיחה את עצמה כעוגן אפקטיבי למשיכת בני ובנות נוער וליצירת מעורבות כבר בשלב הראשון. עם זאת, עלה כי המוטיבציה המרכזית להשתתפות היא ההזדמנות לפגוש חברים, להיות חלק מקבוצה ולהרגיש שיש מקום משמעותי לבלות בו. הספורט שימש שער כניסה, אך החוויה החברתית היא שיצרה את הערך והניעה את ההשתתפות.

מפעילי היוזמה: מחלקת ספורט
שותפים: מחלקת הנוער, אגף חינוך ואגף רווחה
קהל יעד: תלמידי כיתות ח'-י'

תחושת ביטחון במרחב

דרום השרון

צ'ילי

מרחב משתנה לבני ובנות הנוער, המתקיים בעסקים מקומיים הפזורים ברחבי המועצה, לאחר שעות הפעילות הקבועות שלהם, והופך אותן, אחת לשבועיים למקום מפגש בלתי פורמלי. כל מפגש מתקיים בישוב ועסק מקומי אחר, כאשר כל הישובים והקיבוצים באותו האיזור מוזמנים להשתתף, ובמשך כשעתיים מתקיים ערב המשלב מוזיקה, משחקים, פינות "זולה", אוכל ותכנים משתנים בהתאם לגיל המשתתפים. לתלמידי ז'–ט' יוצעו פעילויות פנאי, הפוגה ומפגש חברתי, ולתלמידי י'–י"ב ישולבו גם תכנים קצרים העוסקים ב"יום שאחרי" – שירות, לימודים, עבודה ומיומנויות לחיים.

היוזמה נותנת מענה לאזור ההזדמנות של יצירת מרחבי שהייה מגוונים לבני נוער, ומציעה אלטרנטיבה למסגרות הקיימות. זהו מרחב פתוח ולא מחייב, שבו אפשר פשוט להגיע, להיפגש ולהיות, גם עבור בני נוער שאינם משתתפים במסגרות הקבועות.

בנוסף, "צ'ילי" מסייע לפרוץ את הבועה היישובית באמצעות מפגשים המתקיימים בכל פעם ביישוב אחר ומעודדים השתתפות של בני נוער מכל רחבי המועצה. כך נוצרים קשרים חדשים בין יישובים ומתחזקת תחושת השייכות למועצה כולה.

בכל מפגש יהיו נוכחים רכזי הנוער, לא כמפעילים אלא כמבוגרים משמעותיים הנמצאים ברקע. הנוכחות הבלתי פורמלית מאפשרת יצירת קשרים המבוססים

מפעילי היוזמה: אגף נוער וצעירים, בהפעלת רכזי הנוער
שותפים: מפעילי עסקים מקומיים
קהל יעד: בני ובנות נוער בכיתות ז'-ט' / י'-יב' (לפי מקבצים)

מרחב משלהם

שער הנגב

נוער בועדות

שילוב בני ובנות הנוער בוועדות תרבות ותכנון ביישובים.
היוזמה מבקשת לראות בבני הנוער שותפים מלאים בעיצוב חיי הקהילה ונותנת מענה לרצונם להיות מעורבים, להשפיע ולהרגיש שייכות.
במסגרת היוזמה תוקם קבוצה מועצתית של "נוער הוועדות" מכלל היישובים, שתתכנס באופן רבעוני ותשמש מרחב ללמידה ושיתוף.

היוזמה נולדה מתוך ההבנה שבני ובנות הנוער רוצים להיות שותפים בעיצוב חיי הקהילה ולא רק צרכנים של הפעילויות המתקיימות בה. הם מבקשים להשפיע, לקחת אחריות ולהביא את נקודת המבט הייחודית שלהם. שילובם של בני ובנות הנוער בוועדות היישוב יחזק את תחושת המסוגלות והמנהיגות שלהם, יאפשר התנסות אמיתית בתהליכי קבלת החלטות ויעמיק את תחושת השייכות והאחריות לקהילה.

מפעילי היוזמה: רכזת מעורבות חברתית, מנהלת החינוך
הבלתי פורמאלי בישוב ומנהל קהילה
שותפים: המועצה לשלום הילד
קהל יעד: ח'-י"ב'

מובילות ושותפות

יוזמות נוספות להגברת מעורבות, שייכות ושותפות

מעלות תרשיחא

הספוט

מרכז נוער עירוני ממותג מחדש כמרחב פתוח, איכותי ומזמין הפועל לאורך שעות היום והערב. המקום מציע פעילויות, משחקים, מוזיקה ופינות ישיבה באווירה בלתי פורמלית ובטוחה. היוזמה יוצרת "בית שני" עבור בני הנוער ומעודדת מפגש קבוע ומשמעותי

מרחב משלהם | תלמידי כיתות ז'-יב'

קריית ביאליק

המקום

מרחב ייעודי בתוך בית הספר המאפשר לתלמידים לקחת הפסקה, לקבל תמיכה ולפגוש אנשי חינוך בלתי פורמלי. הצוות פועל גם לאיתור תלמידים הזקוקים למענה במהלך יום הלימודים. היוזמה מחזקת את תחושת הביטחון, השייכות והרצף החינוכי.

מרחב משלהם | תלמידי כיתות ז'-יב'

דרום השרון

Reload

מרחב בלתי פורמלי בתוך בית הספר המאפשר לבני הנוער לעצור, לשוחח ולהיטען במהלך יום הלימודים. רכזי נוער ומדריכי מוגנות מלווים את הפעילות ומעניקים תמיכה אישית וחברתית. היוזמה מחברת בין החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי ומרחיבה את מעטפת הליווי לתלמידים.

מרחב משלהם | תלמידי כיתות ז'-יב'

שער הנגב

USB

מרחבי אמנות ומוזיקה בתוך בתי הספר, המופעלים על ידי מדריכי מוגנות בעלי ידע בתחום שיהוו דמויות משמעותיות עבור בני הנוער. הפעילות במרחבים תאפשר ביטוי עצמי, חיבור אישי והפוגה במהלך יום הלימודים. היוזמה יוצרת מרחב בטוח ומכיל המחזק קשרים בין בני הנוער למבוגרים.

מרחב משלהם | תלמידי כיתות ז'-יב'

קריית ביאליק

בשכונה

מרכז נוער נייד המגיע לשכונות ומציע מרחב מפגש פתוח עם ישיבה, משחקים וכיבוד מסובסד. צוותי הנוער פוגשים את בני הנוער בסביבה הטבעית שלהם ומפעילים מגוון תכנים משתנים. היוזמה מנגישה פעילות איכותית גם לאזורים שבהם אין מענה קבוע.

מרחב משלהם | תלמידי כיתות ז'-יב'

חדרה

פופ אפ נוער

מתחמי פעילות זמניים המוקמים במרחב הציבורי ומביאים את הפעילות אל המקום שבו בני הנוער נמצאים. המתחמים מציעים חוויות מתחלפות במסגרת פעילות הקיץ העירונית. היוזמה מעודדת השתתפות, חשיפה לפעילות עירונית ותחושת שייכות.

מרחב משלהם | תלמידי כיתות ח'-י'

יוזמות נוספות להגברת מעורבות, שייכות ושותפות

מעלות תרשיחא

הספוט פופ אפ

מתחמי פנאי זמניים הפועלים בחופשות ומציעים מרחב בטוח, מאובזר ונעים למפגש חברתי. בני הנוער שותפים בתכנון ובהקמת המתחמים כחלק מתהליך של אחריות ומעורבות. היוזמה יוצרת חלופת בילוי איכותית ונגישה במרחב הציבורי.

מרחב משלהם | תלמידי כיתות ז'-יב'

שער הנגב

יש דיבור

סיירת איתור לילית הפוגשת בני נוער במרחב הציבורי היישובי, יוצרת קשר אישי ומספקת עבורם דמות בוגרת ומשמעותית. בסיום כל משמרת מועבר דיווח לגורמי המקצוע לצורך המשך ליווי וטיפול. היוזמה מחזקת איתור מוקדם, נוכחות קהילתית ומענה לנוער במרחב הציבורי.

תחושת בטחון במרחב | תלמידי כיתות ז'-יב'

ירכא

בילוי בטוח

פלטפורמה דיגיטלית המרכזת מקומות בילוי בטוחים ופעילויות לנוער, לצד אפשרות לרישום מראש. היוזמה מסייעת לבני הנוער למצוא חלופות פנאי איכותיות ומונגשות ביישוב. כך מתחזקת תחושת הביטחון והמעורבות בפעילות הקהילתית.

תחושת בטחון במרחב | תלמידי כיתות ז'-יב'

חדרה

מסלולי אור

רשת מסלולי הליכה מוארים ובטוחים המחברת בין מוקדי פעילות בעיר ומעודדת מפגש חברתי. לאורך המסלולים משולבות נקודות בטוחות בשיתוף עסקים מקומיים. היוזמה מחזקת את תחושת הביטחון במרחב הציבורי ותומכת גם בכלכלה המקומית.

תחושת בטחון במרחב | תלמידי כיתות ח'-י'

ירושלים

מה בי-ם

פלטפורמה דיגיטלית המרכזת עבור בני הנוער את כל המידע העירוני הרלוונטי במקום אחד. המערכת מציגה אירועים, חוגים, הזדמנויות ותמיכות בתחומי הפנאי, החינוך, התעסוקה והרווחה. היוזמה מנגישה מידע ומקלה על בני הנוער להתחבר למשאבי העיר.

תכנים רלוונטים | תלמידי כיתות ז'-יב'

קריית ביאליק

נעים בלילה

קבוצות כושר וריצה הפועלות בשעות הערב בהובלת מדריכים צעירים שעברו הכשרה בחוסן רגשי. הפעילות משלבת ספורט, שייכות וקשר עם דמויות משמעותיות. היוזמה מחזקת את הבריאות, החוסן האישי והמפגש החברתי.

תכנים רלוונטים | תלמידי כיתות ז'-יב'

יוזמות נוספות להגברת מעורבות, שייכות ושותפות

חדרה

עגלות נוער

מוקד פעילות נייד במרחב הציבורי המשמש נקודת מפגש פתוחה לבני הנוער בשעות אחר הצהריים והערב. בני הנוער שותפים בהפעלת המקום לצד דמות חינוכית קבועה. היוזמה מחזקת קהילה, אחריות משותפת ונוכחות חיובית במרחב הציבורי.

תכנים רלוונטים | תלמידי כיתות ח'-י'

ירושלים

Night Lab

פעילות לילה במרכזי החדשנות העירוניים המציעה החל מפעילות דיגיטלית של גיימינג ומציאות מדומה ועד מחשקי קופסה. מדריכי נוער צעירים מלווים את הפעילות ומייצרים מרחב חברתי איכותי. היוזמה מספקת אופציית בילוי חדשנית ומקדמת חיבורים לקהילה, למרחבים פיזיים ולתעסוקת נוער.

תכנים רלוונטים | תלמידי כיתות ז'-יב'

דרום השרון

מובילים מבפנים

היוזמה משלבת בני נוער בתהליכי קבלת החלטות ובעשייה השוטפת של המועצה. בני הנוער משתתפים בוועדות, בדיונים ובהובלת יוזמות לצד אגפי הרשות. כך מתחזקת תחושת האחריות, השייכות וההשפעה שלהם על הקהילה.

מובילות ושותפות | תלמידי כיתות ז'-יב'

דרום השרון

פופ אפ נוער

פלטפורמת פופ־אפ המאפשרת לבני ובנות נוער להוציא לפועל רעיונות ויוזמות בליווי מקצועי של אגף הנוער. המיזם מעניק מקום, משאבים וכלים לפיתוח יוזמות בעלות ערך חברתי. היוזמה מעודדת יזמות צעירה, יצירתיות והגשמה עצמית.

מובילות ושותפות | תלמידי כיתות ט'-יב'

קריית ביאליק

תוכנית 3k

תוכנית יזמות והגשמה עצמית המלווה בני נוער משלב הרעיון ועד להוצאתו לפועל. המשתתפים מקבלים כלים מקצועיים, ליווי אישי ותקציב למימוש יוזמות בעלות ערך חברתי או קהילתי. היוזמה מעודדת יצירתיות, אחריות ויכולת להוביל שינוי משמעותי בקהילה.

מובילות ושותפות | תלמידי כיתות ט'-יב'

דרום השרון

Tweeners

התוכנית מחברת בין יישובים באמצעות מפגשים, אירועים ויוזמות משותפות של בני נוער לאורך השנה. בני הנוער שותפים לתכנון ולהובלת הפעילויות במסגרת ועדה בין־יישובית. היוזמה מרחיבה מעגלים חברתיים ומחזקת תחושת שייכות אזורית.

מובילות ושותפות | תלמידי כיתות ז'-יב'

יוזמות נוספות להגברת מעורבות, שייכות ושותפות

ירושלים

נוער מוביל אירועי נוער

בני ובנות נוער יוזמים, מתכננים ומפיקים אירועי נוער עירוניים בליווי מקצועי ובתקציב ייעודי. המשתתפים מלווים משלב הרעיון ועד להפקת האירוע בפועל. היוזמה מפתחת מנהיגות, אחריות וניסיון מעשי ביזמות ובהפקה.

מובילות ושותפות

תלמידי כיתות ז'-י"ב'

קריית ביאליק

מהנוער לשטח

מפגשים קבועים בין בני נוער בבתי ספר לעובדי הרשות העוסקים בנוער בעיר. מטרת המפגשים היא זיהוי צרכים, העלאת רעיונות ופיתוח משתף של יוזמות ופתרונות לאתגרים וצרכים מהשטח. לאחר כל מפגש יופץ פרוטוקול עם הנושאים המרכזיים לבני הנוער ולעובדי הרשות.

מובילות ושותפות

תלמידי כיתות ז'-י"ב'

03 מוטיבציה ואוריינטציה חיובית לעתיד

מוטיבציה ואוריינטציה חיובית לעתיד הן מרכיבים מרכזיים ביכולתם של בני ובנות נוער להציב מטרות, להתמיד בהתמודדות עם אתגרים ולפתח תחושת מסוגלות. כאשר בני הנוער מצליחים לראות אפשרויות לעתידם ולהאמין ביכולתם להשפיע עליו, גדלים גם החוסן האישי, תחושת המשמעות והנכונות לקחת אחריות על דרכם.

ממצאי המחקר שביצענו במסגרת המסלול מצביעים על שחיקה בתחושת המסוגלות ובמוטיבציה של בני ובנות הנוער. ככל שהם מתבגרים, הם מדווחים על ירידה בהנאה מבית הספר, על עלייה בתחושת הלחץ ועל קושי הולך וגובר להתמודד עם משימות ואתגרי היומיום. לצד זאת, מחקר השדה העלה כי רבים מבני ובנות הנוער מתקשים לדמיין את עתידם, חשים חוסר ודאות באשר לאפשרויות העומדות בפניהם, ומבקשים להיחשף לדמויות מעוררות השראה, להזדמנויות חדשות ולמסלולים שיאפשרו להם להרחיב את אופקיהם.

ממצאי המחקר חידדו את הצורך ביצירת מענים המחזקים את תחושת המסוגלות ואת היכולת של בני ובנות הנוער לראות עתיד אפשרי ומשמעותי עבור עצמם. מתוך מגוון אזורי ההזדמנות שזוהו במסגרת האתגר.

פרק זה מתמקד בשני אזורים שבהם זיהינו פוטנציאל משמעותי ליצירת שינוי:

- הרחבת החשיפה לתכנים, ידע והזדמנויות שיסייעו להם לבנות אופק חיובי לעתיד
- יצירת קשרים עם מבוגרים משמעותיים

מחקרים וסקרים ברשויות

איך נראת הבעיה?

נתונים מתוך הסקרים שנעשו בשבעת הרשויות ומניתוחי נתונים רשותיים:

1. רמת הלחץ עולה במעבר לתיכון, והשמחה יורדת לאורך השנים.

המשיבים בכלל הרשויות נשאלו באיזו
מידה חשו מגוון רגשות בחודש האחרון.

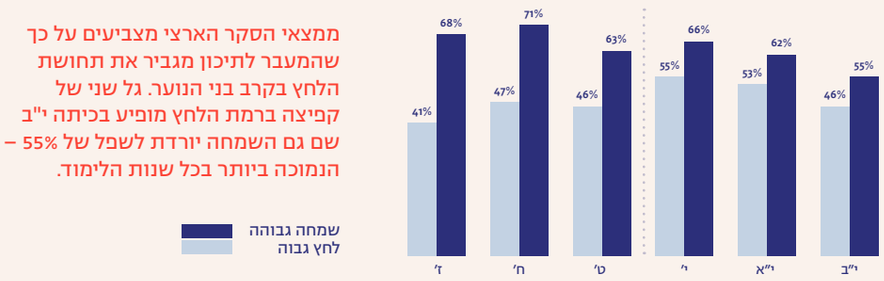

2. לחץ וכעס גבוהים ותחושת מסוגלות נמוכה

המשיבים באחת הרשויות נשאלו על יכולת הסתגלות לשינויים,
התמודדות עם משימות ומידת הופעת רגשות בחודש האחרון.

36% מתקשים במעבר מחירום לשגרה

36% אינם מרגישים מסוגלים להתמודד עם משימות

46% חיים ברמת לחץ גבוהה

40% מדווחים על כעס גבוה

3. תחושת מסוגלות נמוכה

המשיבים באחת הרשויות נשאלו על יכולת
ההתמודדות עם כשלונות ועם משימות לימודיות

39% מתקשים להתאושש מכישלונות

39% לא מרגישים שהם מסוגלים להתמודד עם משימות לימודיות.

איך הבעיה נחוות בשטח?

ציטוטים מתוך מחקרי השטח ברשויות:

”הלוואי שהיו אצלנו שיחות עם אנשים שהצליחו בחיים ויכלו להרחיב לנו את נקודת המבט.”
נער, שער הנגב

”לנוער חסר מישהו שבאמת יקשיב להם, ינסה להבין אותם ויכוון אותם. בבית הספר אין לנו את זה, יש מלא מבוגרים. צריך מי שבאמת יקשיב לנו. ”
נערה, מעלות תרשיחא

"יש בני נוער שמתקשים להתחייב לפעולות בעתיד לפעמים גם בטווח הקרוב של עוד יומיים."
איש חינוך, מעלות תרשיחא

”העתיד אינו תוצר של הישגים לימודיים בלבד, אלא של חוויות יומיומיות שמאפשרות לילדים להרגיש שיש להם אופק ושיש להם סיבה לבחור להישאר.”
הורה, מעלות תרשיחא

תובנות ממחקרי הרשויות

מספר תובנות מתוך מחקרי השטח ברשויות:

חוויות למידה קצרות ומעשיות מסייעות להם לבנות ביטחון ולדמיין אפשרויות לעתיד.

בני הנוער נמצאים בתהליך מואץ של גיבוש זהות, מחפשים עצמאות, גילוי עצמי ואתגרים.

מפגש עם ”בוגרים צעירים” משמש את הנוער כ"גשר רגשי" ודמויות חיקוי. יש להם תפקיד חשוב בעיצוב תמונת העתיד של הנוער.

בני ובנות הנוער מבקשים להרחיב את המעגל החברתי מעבר ליישוב, כדי להפחית את השפעתן של קליקות, לחץ חברתי והחרמות, לפגוש אנשים חדשים ולגבש זהות אישית חופשית ועצמאית יותר.

בקרב בני ובנות הנוער מתרחש תהליך מואץ של בניית זהות ומסוגלות. הם שואפים לעצמאות, בחירה ואתגר. הצלחה נתפסת כהוכחה ליכולת, והתמודדות עצמאית עם קושי כמקור לכוח ולצמיחה.

מעלות תרשיחא

בית הספר של הלילה

פלטפורמה עירונית ללמידה קצרה וגמישה לבני ובנות נוער בשעות הערב, המציעה קורסי Micro-Learning בני 2–4 מפגשים בפורמט מקוון או היברידי. הקורסים מועברים על ידי מומחים מהשטח ומאפשרים חשיפה לתחומי תוכן מגוונים כגון מלאכה ויצירה, אפייה, יזמות, מיומנויות עתיד, בינה מלאכותית, תקשורת, קריירה ועוד.

הפורמט הקצר והנגיש מאפשר לבני הנוער להתנסות במגוון עולמות תוכן ללא מחויבות ארוכת טווח לצד רכישת ידע וכלים פרקטיים.

היוזמה נותנת מענה לאזור ההזדמנות של בניית תמונת עתיד ואופק אישי, באמצעות חשיפה למקצועות, תחומי עניין ומסלולי חיים מגוונים שאינם מוכרים בהכרח לבני הנוער. בנוסף, היא מספקת כלים ומיומנויות רלוונטיים לעולם המשתנה, ומחזקת תחושת מסוגלות, סקרנות ויכולת בחירה לקראת המשך הדרך.

מפעילי היוזמה: אגף חינוך, מחלקת נוער
שותפים: מרצים.ות ומומחים.ות בתחומי ידע שונים
קהל יעד: בני ובנות נוער בכיתות ט'-יב'

חשיפה והקניית כלים

מעלות תרשיחא

אח בוגר

תוכנית חונכות מובנית במערכת השעות, שבה תלמידי יא'–יב' מלווים תלמידי ז'–ח' באמצעות שיחות, מפגשים ופעילויות משותפות לאורך השנה. התהליך נתמך על ידי גורמי מקצוע (יועצת, שפ"ח), אך נשען על קשר בלתי אמצעי בין התלמידים הצעירים לחונכים הבוגרים שלהם. החונכים עוברים הכשרה בסיסית לליווי רגשי וליצירת קשר משמעותי.

היוזמה צמחה מתוך ממצאי מחקר השטח שהראו כי עבור בני ובנות הנוער בית הספר נתפס פעמים רבות כמרחב חברתי חשוף ולא בטוח. רבים מהם תיארו מחסור במבוגרים משמעותיים ובתחושת הגנה, לצד אמון גבוה דווקא ב"בוגרים צעירים"- תלמידים בוגרים, ש"שינים ומדריכי נוער, הנתפסים כדמויות קרובות, אותנטיות ומעוררות הזדהות. החונכים משמשים כ"גשר רגשי", מסייעים בהתמצאות החברתית והבית־ספרית, מפחיתים תחושות בדידות ומחזקים את תחושת השייכות והביטחון.

מעבר לליווי האישי, הקשר עם החונכים מספק לתלמידים הצעירים אופק חיובי ודמות קרובה שאפשר להתייעץ איתה, לחלום דרכה ולהאמין כי ניתן להתמודד עם אתגרי גיל ההתבגרות. עבור החונכים עצמם, התוכנית מפתחת אחריות, מנהיגות, מסוגלות ותחושת משמעות, ומאפשרת להם להיות גורם מיטיב ומשפיע בקהילה הבית־ספרית.

מפעילי היוזמה: אגף נוער וצעירים בהובלת רכזי הנוער
שותפים: אגף חינוך ותלמידי תיכון (מעורבות חברתית)
קהל יעד: תלמידי כיתות ז'

מבוגר משמעותי

שער הנגב

מגדלים את דור העתיד

הרחבת תכנית תעסוקת הנוער באמצעות רכז.ת ייעודי.ת שיפעלו מול המעסיקים ביישובים ויקדמו את שילוב בני הנוער בענפי הקיבוץ– חקלאות, תעשייה וחינוך. לאחר תחילת ההעסקה, הרכז.ת ילוו את בני הנוער ואת תהליך ההעסקה באופן שוטף. במסגרת התכנית הנוער יעבור הכשרות מועצתיות בהן יקבל מיומנויות מקצועיות וניהוליות.

היוזמה נולדה מתוך ההבנה שבני ובנות הנוער מחפשים הזדמנויות להתנסות אמיתית, לפתח מיומנויות ולהוכיח לעצמם את יכולותיהם. עבודה משמעותית, לצד ליווי של מבוגר והכשרות מקצועיות וניהוליות, תחזק את תחושת המסוגלות והאחריות שלהם ותאפשר להם להיחשף למסלולי התפתחות המחוברים לקהילה שבה הם חיים.

יוזמה בהפעלת: רכז.ת תעסוקת נוער
שותפים: עסקים מקומיים
קהל יעד: נוער מגיל 16

חשיפה והקניית כלים

דרום השרון

Level Up

פעילות מרוכזת בחודש ייעודי המלווה את המעבר מבית הספר היסודי לחטיבת הביניים, ומעניק לבני ובנות הנוער שער כניסה משמעותי לעולם הנוער במועצה. התוכנית מתחילה בסיום כיתה ו' ונמשכת אל החודשים הראשונים של כיתה ז', מתוך ההבנה שמדובר בתקופת מעבר משמעותית, המלווה בשינויים חברתיים, רגשיים ואישיים.

לאורך החודש יתקיימו סדנאות, פעילויות היכרות ואירועי שיא שיחשפו את המשתתפים לעולם הנוער במועצה, למסגרות השונות, לבני נוער הגדולים מהם, לאפשרויות הפנאי והמעורבות הקיימות, ולמיומנויות שיסייעו להם בתחילת הדרך.

בני ובנות הנוער מהתיכון יקחו חלק מרכזי מהפעלת היוזמה כחלק מהמחויבות האישית שלהם, הם ישמשו כחונכים וכמודל לחיקוי. הם יהיו שותפים להעברת חלק מהפעילויות, ישתפו מניסיונם האישי, יציגו את מגוון האפשרויות הקיימות במועצה ויצרו מפגש בלתי אמצעי עם תלמידי כיתות ו' וז'. החיבור בין שכבות הגיל מייצר תחושת המשכיות, מפחית חששות ומאפשר לתלמידים הצעירים להיכנס לעולם הנוער דרך מפגש עם בני נוער קרובים אליהם בגיל ובחוויה.

יוזמה בהפעלת: אגף נוער וצעירים בהובלת רכזי הנוער
שותפים: אגף חינוך ותלמידי תיכון (מעורבות חברתית)
קהל יעד: תלמידי כיתות ז'

חשיפה והקניית כלים

יוזמות נוספות להגברת המוטיבציה והאוריינטציה החיובית לעתיד

קריית ביאליק

חיבורים

ערבי חשיפה לבני נוער העוסקים באפשרויות שלאחר סיום התיכון, בשיתוף אנשים מהקהילה. המשתתפים נחשפים למסלולי שירות, לימודים והתפתחות אישית דרך סיפורים וחוויות מהשטח. היוזמה מסייעת בקבלת החלטות ומרחיבה את ההיכרות עם מגוון אפשרויות לעתיד.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות יא'-יב'

חדרה

אחרי הצלצול

היוזמה מחברת בין החינוך הפורמלי לבלתי פורמלי באמצעות רכזי נוער הפועלים בתוך בתי הספר. הרכזים מלווים תלמידים למסגרות פעילות המתאימות להם ומעודדים השתתפות בחיי הקהילה. כך מתחזק הרצף החינוכי והמעורבות של בני הנוער.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות ח'-י'

מעלות תרשיחא

בניית "תיק עתיד"

תהליך שנתי המשלב התנסות מעשית, כישורי חיים ובניית תיק אישי המסייע בגיבוש זהות וכיוון לעתיד. בני הנוער מתנסים בעולם העבודה ורוכשים מיומנויות כמו דיבייט, סטוריטלינג והצגה עצמית. היוזמה מחזקת מסוגלות ומסייעת בקבלת החלטות לקראת החיים הבוגרים.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות י'

דרום השרון

שיעורי חיים

ציר לימודי שבועי המעניק לתלמידים כלים מעשיים לחיים הבוגרים באמצעות סדנאות והתנסויות. התוכנית עוסקת בעצמאות כלכלית, קבלת החלטות, בירוקרטיה ומיומנויות חיים. היוזמה מחברת בין עולם בית הספר למציאות שאחרי סיום הלימודים.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות ט'-יב'

ירכא

משחקים אותה

פעילות אחר הצהריים המשלבת יצירתיות, טכנולוגיה ופיתוח משחקים ותכנים דיגיטליים. בני הנוער עובדים בצוותים, מפתחים רעיונות ורוכשים מיומנויות חדשות באופן חווייתי. היוזמה מחזקת מסוגלות, יוזמה אישית וחשיבה יצירתית.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות ז'-יב'

חדרה

האקתון נוער

תהליך יזמות שבו בני נוער מפתחים רעיונות ליוזמות עירוניות ומתחרים על הזדמנות להוציאם לפועל. לאחר אירוע השיא, היוזמות הנבחרות זוכות לליווי, תקציב והקמה. היוזמה מעודדת חדשנות, מעורבות והשפעה של בני הנוער על העיר.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות ח'-י'

יוזמות נוספות להגברת המוטיבציה והאוריינטציה החיובית לעתיד

שער הנגב

האקתון הנוער של שער הנגב

יום שיא של חדשנות שבו בני הנוער עובדים בצוותים על פתרונות לאתגרים מהקהילה. לאורך היום הם מלווים באנשי מקצוע ורוכשים כלים ביזמות ובחשיבה יצירתית. בסיום האריוע מוצגות היוזמות בפני ועדת שיפוט הבוחרת את הרעיונות המובילים.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות ח'-י'

מעלות תרשיחא

הכרישים בקהילה

תוכנית יזמות עירונית המלווה בני נוער בפיתוח רעיונות לפתרונות קהילתיים. המשתתפים מקבלים כלים ביזמות, מציגים את רעיונותיהם בפני מקבלי החלטות ומתחרים על מענק למימושם. היוזמה מעודדת מנהיגות, יזמות והשפעה חברתית.

חשיפה והקניית כלים | תלמידי כיתות ט'-יב'

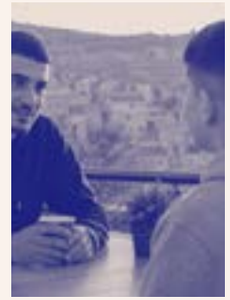

ירכא

אחד על אחד

תוכנית ליווי אישי המחברת בני נוער עם מבוגרים צעירים מהקהילה לקשר קבוע ומשמעותי. המפגשים מתמקדים בשיח אישי, חיזוק מסוגלות והתמודדות עם אתגרי היום־יום. היוזמה מעניקה מעטפת תמיכה נגישה לבני נוער הזקוקים לליווי אישי.

מבוגר משמעותי | תלמידי כיתות ז'-יב'

ירכא

מועדון רכיבה

קבוצת רכיבת אופניים המשלבת פעילות בטבע, מפגש חברתי ושיח בלתי פורמלי עם מבוגר משמעותי. הרכיבות יוצרות מרחב בטוח להתמודדות, שייכות וחיזוק קשרים חברתיים. היוזמה מעודדת אורח חיים פעיל לצד תמיכה רגשית.

מבוגר משמעותי

השלב הבא נמצא אצלכם

היוזמות המוצגות בחוברת זו פותחו במסגרת עבודה עם שבע רשויות מקומיות שנבחרו בקפידה כך שישקפו את המגוון הרחב של החברה והמרחב בישראל; רשויות עירוניות ואזוריות, גדולות וקטנות, מאזורי הארץ השונים, בעלות מאפיינים דמוגרפיים מגוונים ורמות שונות של חשיפה לאירועי המלחמה. תפיסה זו נועדה לאפשר הבנה רחבה של האתגרים העומדים כיום בפני בני ובנות הנוער בישראל, ולפתח יוזמות שיוכלו להיות רלוונטיות, מעוררות השראה ובעלות פוטנציאל ליישום ברשויות נוספות.

אנחנו מאמינים כי ניתן לפתח ולהטמיע חדשנות במגזר הציבורי באמצעות למידה משותפת, שיתוף בידע שנצבר והתאמתו למציאות המקומית. היוזמות שבספרון אינן מיועדות ליישום זהה בכל רשות, אלא כבסיס שניתן ללמוד ממנו, לאמץ ולהתאים בהתאם לצורכי הרשות, לקהל היעד, למשאבים העומדים לרשותכם ולמאפייני הקהילה המקומית.

כל רשות היא ייחודית, ולכן גם תהליך היישום יהיה שונה. לעיתים יידרשו התאמות נקודתיות בלבד, ולעיתים יהיה נכון לפתח את הרעיון לכיוון חדש, אך נקודת המוצא נשארת אותה נקודת מוצא: למידה מניסיון שנצבר ויישומו בהקשר המקומי. הלוח שלפניכם נועד לסייע בתהליך זה, ולעזור לכם לבחון כיצד ניתן להתאים את היוזמה למציאות שבה אתם פועלים ולמקסם את השפעתה.

התאמת יוזמה לרשות המקומית / כלי להתאמת יוזמה מתוך המאגר לרשות שלי

יוזמה	שם היוזמה:	הצורך שזיהינו ושעבורו היומה תתן מענה:
	קהל היעד של היוזמה:	
רלוונטיות	אילו רכיבים ביוזמה חייבים להתקיים?	מה דורש התאמה לרשות שלי?
משאבים	מי השותפים ליוזמה ברשות ומחוצה לה?	אילו משאבים נחוצים לביצוע היוזמה?
	מי עוד יכול להיות שותף ביוזמה?	כיצד ניתן להשיג את המשאבים הדרושים?

יצירת קשר

אם תבחרו לצאת לדרך, נשמח להיות שותפים גם בהמשך. צוות סיוויקס מלווה רשויות מקומיות בפיתוח, בהתאמה ובהטמעה של יוזמות חדשניות, ומאמין כי שיתוף ידע ולמידה בין רשויות הם מנוע מרכזי ליצירת שינוי רחב היקף.

מוזמנים ליצור איתנו קשר, להתייעץ ולחשוב יחד כיצד ניתן להתאים את אחת היוזמות למציאות המקומית שלכם, או להשתמש בה כנקודת מוצא לפיתוח יוזמה חדשה.

מייל המסלול לאתגרים דחופים:
urgent@civix.org.il

רועי ביגר/ מנהל המסלול
roee@civix.org.il

לירון משולם/ מובילת חדשנות, ירושלים ושער הנגב
liron@civix.org.il

נעמי סלייני/ מובילת חדשנות, חדרה וירכא
naomi@civix.org.il

בילי רגב/ מובילת חדשנות, מעלות תרשיחא
bili@civix.org.il

עמליה שם טוב/ מובילת חדשנות, דרום השרון וקריית ביאליק
amalia@civix.org.il

אביב חיל / רכזת תפעול הפקה ושותפיות
aviv@civix.org.il

civix.org.il

בשנים האחרונות בני ובנות הנוער בישראל מתבגרים בתוך מציאות של רצף משברים; ממגפת הקורונה, דרך אירועי השבעה באוקטובר ועד למציאות ביטחונית וחברתית מעורערת. מציאות זו מציבה בפני הרשויות המקומיות אתגר מורכב: כיצד ניתן לחזק את חוסנם של בני ובנות הנוער, לפתח תחושת שייכות, לצמצם התנהגויות סיכוניות וליצור עבורם אופק חיובי לעתיד.

חוברת זו מציגה את היוזמות שפיתחו שבע רשויות מקומיות, בעלות מאפיינים שונים, במסגרת **המסלול לאתגרים דחופים של civix**. היוזמות נשענות על מחקר, על תהליכי שיתוף עם בני ובנות הנוער ועל עבודה משותפת עם בעלי תפקידים ברשויות.הן מאורגנות סביב שלושה מוקדי פעולה מרכזיים ומיועדות לשמש מקור ידע, השראה וכלי עבודה עבור רשויות נוספות המבקשות לפתח, להתאים ולהטמיע מענים חדשניים לטובת בני ובנות הנוער בקהילות שלהן.

ניתן ליצור איתנו קשר ולהמשיך לעקוב באתר **www.civix.org.il**

civix | המסלול לאתגרים לאומיים דחופים